

D Z I E N N I K

Departamentowy Łomżyński.

N.^{er} 2.

Dnia 4. Stycznia 1812.

Prefekt Departamentu Łomżyńskiego

Dekret Najiaś. Pana z dnia 17. Pazdz. r. 1811 w Warszawie zapadły, przepisujący nowy sposób exekucyi podatków skarbowych, do publiczney podaie wiadomości w osnowie następuiący:

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu

w Pałacu Naszym w Warszawie, dnia 17. Pazdz. 1811

FREDERYK AUGUST,

z Bożey łaski Król Sakki, Xiążę Warszawski etc. etc.

Zważywszy okazujące się z doświadczenia niedogodności przepisów kar exekucyjnych za spóźnione podatki w Dekrecie Naszym 19 Czerwca 1810 roku wskazanych, na przełożenie Naszego Ministra Skarbu i po wysłuchaniu Naszey Rady stanu, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Od czasu ogłoszenia niniejszego Dekretu, Dekret Nasz pod dniem 19. Czerwca 1810 wydany, w mocy swoihey ustaie, przepisy iego w wybieraniu zaległości wykonywanemi więcý nie będą, a w mieysce takowych następuiące prawidła zachowanemi bydz maia.

Art. 2. Do kogo należy płacić podatek zaległy, od tego tylko, lub tego, który w prawa iego wstąpił, poszukiwana będzie kara w poniższych Artykułach za iego zatrzymanie przepisana, i iego tylko własności dochód, i ruchomości na uspokojenie Skarbu zajętemi bydz mogą.

Artykuł 3. Wybieranie każdego podatku trwać będzie miesiąc cały, przez drugi miesiąc iuż ten podatek pobieranym będzie z opłatą kary w niższych Artykułach przepisanej. Pierwszych dni 3ciego miesiąca będzie

zesłana do zadłużonych Sekwestracja, i ta wraz z licytacją procentów na uspokojenie Skarbu, dłuższego czasu zabierać nie może, iak miesiąc ieden; a to tak, aby z ostatnim dniem trzeciego miesiąca, w każdym Powiecie przepisom w niniejszym Dekrecie wyrażonym, zadosyć się stało.

Artykuł 4. W każdym Powiecie Rada Powiatowa obierze z pomiędzy siebie, lub z osiadłych, i moralnością zaleconych mieszkańców czterech lub więcej w miarę potrzeby Sekwestratorów, którzy, aby na każde wezwanie Podprefekta na Sekwestr wyjechać mogli, bez iego pozwolenia z Powiatu oddalać się nie będą mogli. W nowych Departamentach Podprefekci, zwoławszy do Miasta Powiatowego najmniey dwunastu Mieszkańców, najwięcej podatku w tym Powiecie opłacających, wybrać im podobnie czterech lub więcej Obywateli na Urząd Sekwestratorów zleca; gdyby takowy wybór w którym Powiecie nienastąpił, Prefekt Sekwestratorów wyznaczy. Wybrani lub wyznaczeni Sekwestratorowie, gdy na Sekwestrację zesłani zostaną, po złotych polsk. Sześć dyety przez czas swojej czynności na dzień pobierać będą, na co fundusz z kar podatkowych przeznaczają się; po uczynionym zaś na końcu roku obrachunku kar podatkowych, gdyby się z nich iaka Summa, od opłat dyet pozostała, tę na fundusz dla Szpitala Dzieciątka JEZUS oddaną mieć chcemy.

Artykuł 5. Wybrani Sekwestratorowie wykonają przysięgę przed Podprefektem Powiatu na rotę następującą:

„Ja przysięgam Panu Bogu etc. Jako przyjęte przezemnie obowiązki Urzędu Sekwestratora, wiernie i gorliwie dla kraju pełnić będę, żadnym datkiem, przyjaźnią lub pokrewieństwem na szkodę Skarbu uwiesić się nie dam, od nikogo nie nad przepis wymagać nie będę, ale iedynie przestając na nadgrodzie przez Dekret Najjaśniejszego Pana mnie oznaczoney, z wiernością, rzetelnością, i cnotą się zachowam, zgoła Urząd ten mój tak sprawować będę, iak sumienie i poczciwość nakazuje, bez krzywdy i folgowania komukolwiek, tak mi Panie Boże etc.

Artykuł 6. Od przyjęcia Urzędu Sekwestratora wymawia iedynie wiek podeszły, słabość, i obowiązki innego Urzędu; Urząd ten trwarok ieden, po którego upłynieniu, gdyby która z obranych osób złożyć go oświadczyła, inne osoby sposobem w Artykule 4tym przepisany, obrane będą. Urząd ten jest rzetelnym stopniem zasługi, wymawiający się bez żadnych ważnych przyczyn, przez Prefekta do Ministra doniesieni, za mniey zdatnych do usług krajowych uważani będą.

Artykuł 7. W każdym Departamencie zaraz po ogłoszeniu niniey-

szego dekretu, a następnie przy początku roku każdego finansowego będzie wydrukowane, rozdane przez gazety, Dzienniki, i inne pisma publiczne ogłoszone, i na drzwiach wszystkich Kass Powiatowych przybite, iasne i dokładne wyszczególnienie podatków z wyrażeniem ich rodzaju, i terminu przed którym opłacone być winny; w każdym zaś Powiecie na Miesiąc przed ratą podatkową, ostrzeżenie o nięynietylko okólnikiem mieszkańcom udzielone będzie, lecz nadto do wszystkich Kościołów Parafialnych rozesłane zostanie, wraz z zaleceniem Plebanom, aby takowe co Niedziela z Ambon wciąż przez Niedziel cztery ludowi ogłaszali, i potrzebę zapłacenia podatku, oraz karę za uchybieniem terminu idącą, przypominali.

Artykuł 8. W każdym Powiecie będzie sporządzone przez Podprefekta wspólnie z kassyerem stosownie do położenia Kontrybuentów od Miasta Powiatowego urządzenie, przez które bliższym kontrybuentom pierwsze dni miesiąca, odleglejszym późniejsze do stawienia się z podatkiem oznaczone będą, i takowe przez okólnik mieszkańcom Powiatu ogłoszone, Kassyerowi do wiernego zachowania podane zostaną.

Artykuł 9. Porządku tak przepisanego Kassyerowi w żaden sposób przestąpić nie wolno; i gdyby o uchybienie iego oskarżonym został, za każde dowiedzione przestępstwo karę stu zł. pol. zapłaci. Gdyby który z kontrybuentów acz dalszych położeniem miejsca, miał zrzeczność zapłacić podatek przed dniem, iaki dla niego w rozkładzie wyznaczony został, może, i powinien od niego przyjąć Kassyer lecz dopiero w kolei, gdy się ułatwią ci, którym ten dzień za normalny przepisany został.

Artykuł 10. Kontrybuenti wyznaczonego dnia uchybiający sami sobie przypisać powinni szkody, na które się przez opóźnienie narażają, mogą oni w prawdzie podatek zapłacić w następnych dniach, lecz dopiero w kolei po tych, którzy z porządku przepisanego na dniu sobie naznaczonym stawili się, przecież, gdyby się na ieden dzień zjechało kilku kontrybuentów, którzy wyznaczonego dnia uchybili, po ułatwieniu najprzód tych, którzy terminu dochowali, koléy między opieszalemi zachowana będzie taka, aby od tego, który najmniey dni spóźnił się, najpierwéy, a od tego, który najwięcej, na końcu podatek odebrany został, a ztąd gdy wyniknąć może, iż w przeciągu do wnoszenia podatków oznaczonego miesiąca, zabrakłoby czasu na odebranie go od tego, który się opóźnił na terminie iemu wyznaczonym, takowy opóźniający się podpadnie karze Artykułem następującym oznaczoney. Przestępujący powyższy porządek Kassyer sto zł. polsk. zapłaci.

Artykuł 11. Ktoby w przeciągu miesiąca, w którym podatek do zapłacenia przypada, to jest do ostatniego dnia jego incl. należności Skarbowey do Kassy nie wniósł, w następnym miesiącu podatek bez opłacenia kary przyietym od niego niebędzie; ale wnoszący go w pierwszypółowie następnego miesiąca, to jest w pierwszych dniach piętnastu incl. od złotego iednego pół grosza polskiego, wnoszący zaś po piętnastym dniu, aż do ostatniego incl. już nie pół grosza, ale grosz cały od złotego, iako karę za opieszalosc zapłaci, dla łatwiejszego zaś wyrachowania i uniknienia ulomków, gdzie od należności podatków grosze zbywają, od tych kara liczona nie będzie, równie gdzieby w wyrachowaney karze pół groszek, szeląg, lub inny ulomek dla Skarbu przypadał, ten pobierany do kassy bydz nie ma. Przy odbieraniu podatku z karą porządek w Artykułach 9. i 10tym przepisany zachowanym bydz winien.

Artykuł 12. Z ostatnim dniem drugiego miesiąca zamyka się kassa, kassyer podaje naydaley w trzy dni wypis z zaległości Podprefektwi, a ten z takowey konsygnacyi ułożywszy listę kontrybuentów, od których ilość podatku przez sekwestracją odzyskana bydz musi, 1. iey Exemplarz na drzwiach kancelaryi przybic każe, drugi do Prefekta odeśle; z tych szczególnych konsygnacyi od Podprefektów nadesłanych, Prefekt iedną ogólną ułożyć zaleciwszy, o autentycznosci przez kancelaryą zaświadczoną do Ministra Naszego Przychodów i Skarbu przesle, będzie równie ułożoną i do Ministra tegoż przesłaną, lista imion i przezwisk z wyrażeniem czasu, od którego podatek zaległ tych wszystkich, którzy w przeciągu miesiąca od ogłoszenia niniejszego Dekretu nieuiszczają się z zaległości przed ogłoszeniem tego Dekretu zaciągnionych.

Artykuł 13. Gdyby kassyer podając konsygnacyą zadłużonych, mylnie w niey umieścił kontrybuenta, a takowa pomyłka do wiadomości Podprefekta doszła, chociażby od ukrzywdzonego skarga podaną nie była, Podprefekt zaskarży uchybienie Kassyera do wyższey władzy o szkodę iakąby ztąd kontrybuent poniósł, upomni się, i uszkodzonemu odeśle.

Artykuł 14. Każdy Podprefekt w swoim powiecie odebrawszy konsygnacyą zaległości, rozłoży ją pomiędzy sekwestratorów, wskazuiąc oddzielnie dogodniejsze każdemu obiazdu miejsca, do których natychmiast udać się ma.

Artykuł 15. Każdy z sekwestratorów od momentu odebrania zlecenia Podprefekta, będzie utrzymywać dziennik, w który wpisawszy dzień odebranego zlecenia, dzień swojego wyjazdu, wpisywać oraz będzie,

gdzie był, którego dnia stanął, co uczynił, i wiele zaległości od kogo uzyskał, z takowego dziennika posylając co tydzień do Podprefekta, wraz z wybranemi pieniędzmny rapporta, po ukończoney swoiey delegacyi dziennik takowy składa w Podprefekturze, z którego Podprefekt zrobiwszy wyciąg dni, wiele bawił na tey posłudze, i uznawszy ich pewną liczbę dyetę za nie licząc ją od dnia wyjazdu z domu sekwestratora podług Artykułu 4go oznaczy, i zaraz iey wypłacenie do kassy kar zaasygnuje.

Artykuł 16. Kassyerowie Powiatowi utrzymywać będą oddzielną kasę kar, z której za assygnacyami Podprefekta dyety wypłacać sekwestratorom będą. Przy assygnacyi Podprefekta dołączonym będzie protokół sekwestratora, z którego mu Podprefekt dyetę rachował, aby w czasie gdy do Izby obrachunkowey takowe rachunki przesłane zostana, mogła się przekonać o realności należących się i wypłaconych dyet.

Artykuł 17. Sekwestrator tak podróż swoją urządźć winien, aby nayprzód dalsze posiadłości w sekwestr obiał, i w nich na dzień takow wytermina licytacyi ułoży, aby, gdy skończy sekwestr na ostatniy naybliższey Miaście Powiatowego włości, termin licytacyi na pierwszą, od której sekwestr zaczął, wypadał; a przeto taką znowu koleją wracając się, licytacye odbydz mógł.

Artykuł 18. Sekwestrator ziechawszy na grunt do domu zadłużonego kontrybuenta, każe sobie natychmiast złożyć wszelkie inventarze, kontrakty, rejestra dochodów, remanentów i wszelkich ruchomości, sekwestracją ich ogłosiwszy, pieczęć rządową przyłoży, i one na zysk Skarbu zajmie. Wszelkie dochody gotowe, lub wpłynąć mogące, natychmiast do siebie w miarę długu odbierze, a gdyby nie wystarczały, lub ich niebyło, na te, których wartość odpowiadać może długowi Skarbowemu, czas licytacyi na gruncie naznaczy. Gdyby kontrybuent był w stanie złożenia podatku, i takowy natychmiast wraz z wyrachowaną karą płacić chciał, Sekwestrator bez żadney mitregi przyiawszy pieniądze od czynności swoiey wstrzyma się, kwit wyda, i w dalszą podróż bez zwłoki się uda.

Artykuł 19. Pod sprzedaż przez licytacyą naypierwiy podpada ią, zboże w ziarnie, i snopie ile go od zasiewu gruntowego pozostaje, i wszelki dochód składaiące produkta, gdyby tych niebyło, lub sprzedane na uspokojenie Skarbu niewystarczały, Sekwestrator przytąpi do licytacyi na rok ieden pod plus offerentiam, młynów, stawów, karczem, browarów, zgoła, tego wszystkiego, co gotową intratę

uczynić może, i odebrawszy dla skarbu należną z góry od licytantów kwotę, kontrakt im wyda, i przy dzierżawie nie dłużey jednak, iak na rok ieden imieniem Rządu ubezpieczy, gdyby zaś takowe dochody niedostarczały, lub ich nie było, dopiero mocen iest Sekwestrator przystąpić do licytacji sprzętów i ruchomości domowych ku potrzebie i wygodzie służących, które w celu pozyskania lepszey ceny wolno iest podległemu sekwestracji właścicielowi do miasta Powiatowego lub Departamentowego swoim kosztem przewieść. Takowey licytacji nie podpadają w żaden sposób wszelkie rolnicze narzędzia, inwentarze gruntowe, owce, bydło, i konie do uprawy roli potrzebne, i wszelka do utrzymywania iego potrzebna pasza, chyba sam właściciel o licytowanie pewney ich części bez uszczerbku iednak gospodarstwa dopraszał się, i nato na piśmie złoży deklaracyę, gdyby zaś nakoniec takowe licytowane dochody, ieszcze na zapłacenie zaległości niewystarczały, Sekwestrator zostawiwszy zadłużonemu mieszkanie, i potrzebną do wyżywienia iego i rodziny ilość zboża, to co tylko było iego dochodem wypuści w dzierżawę narok iedentemu, kto zaległe podatki natychmiast złoży, a zostawiwszy z puszczonego intrat fundusz przy nim na opłacenie w ciągu dzierżawy przypadających podatków, resztę intraty iaka od podatków zbywać będzie, dla właściciela ostrzeże. Gdyby zaś nikt zadłużonęy włości domu lub gruntu przez licytacyę dzierżawić niechciał, Sekwestrator obeymuie ją w posiadłość imieniem Rządu, Administracyą iey ludzi na gruncie będących lub innych do tego celu zdalnych ustanowi, a zostawiwszy właścicielowi potrzebną ilość zboża na żywność; wszelkie prowenta do siebie pod karą powtórney przez Administratora zapłaty podatku, i oddalenia go od powierzonych mu obowiązków, odwozić zaleci, i takową włość, domy, zgoła nieruchomości, zadłużonego w zarządzeniu swoim trzymać będzie póty, dopóki długu Skarbowi winnego nieodbierze.

Artykuł 20. Kontrakty przez Sekwestratorów licytantom dane, niemogą bydz naruszone chyba zmowa między licytantem a Sekwestratorem dowiedziona została, o co droga skargi do Rady Prefekturalney wyznacza się, za uznaniem takowey zmowy licytant traci swoje quantum, a Sekwestrator do Sądu kryminalnego podług zwyczajnych przepisów pociągnionym będzie; w żelnym innym przypadku, instancya czyli Administracyina, czyli Sądowa, z dzierżawy licytanta ruszyć nie może, iako tego, który w prawie Skarbu dochód pobiera.

Artykuł 21. Co do włości i gminów, Sekwestrator tak sobie postępować będzie, iak powyższe prawidła przepisują, zechawszy do

Gminy każe sobie podać ilość w gotowiznie złożonego podatku, i na nią interimalnie kwit wydawszy, też do kassy odesła, a spisawszy zadłużonych w Gminie kontrybuentów, do sekwestracji i licytacji ich zboża, bydła, od gruntowey potrzeby zbywaiącego, nakoniec sprzętów, i odzienia za poprzedzającą w przód taxą przez Wóytę i starszych gromady przystąpi; gdyby zaś takowa ruchomość nie znalazła licytanta, lub niżey połowy taxy cena za nie podawaną tylko była, lub nakoniec zebrana z nich kwota na uspokojenie Skarbu niewystarczyła, w tenczas wyrachowawszy dług od Włóscian należący na dnie robocizny ręczney, i ceniac dzień ieden póżłotym polskim iednym, takowey robocizny puszczenie ogłosi, i bądź gminie całej, bądź Właścicielowi Włósci, zgoła każdemu, kto za takowe dnie robocizny wyrachowaną należytość do rąkiego złoży, przekaże w celu niezawodnego odrobienia takowych dni na ręce Wóytę nakaz złoży, i aby zadłużeni po odbytych powinnościach z gruntu lub z umów od nich należących dzień w tydzień odrabiali tem, kto za nich podatek złożył, póty, póki zupełnie z długu się nie uiszczą, nakaze; dopilnowanie takowego uiszczenia się do Wóytę i starszych Gminy należy, którzy na opierających się mogą wezwać pomocy Wóyskowey, i nią do posłuszeństwa nakazowi, krnąbrnych przymusić. Gdyby zaś nikt się nie znalazł taki, ktoby za individua zadłużone podatek złożyć chciał, Sekwestrator przy raporcie doniesie Podprefektowi a Podprefekt Prefektowi, który podanych sobie zadłużonych Włóscian z uwagą na potrzeby gruntu do prac na korzyść kraiu przez Rząd przedsięwziętych użyje, póty, póki długu Skarbowi winnego nieodrobia.

Artykuł 22. Sekwestrator zieżdzaiący z Iecenia rządu do domu właściciela gruntu lub do Gminy, nic więcéy dla siebie od zadłużonego żądać nie może, iak skromnego umieszczenia, i wygody, a to dla siebie, dwóch naywięcéy ludzi, i dwóch lub trzech koni. Sekwestrator do gminy na sekwestr zieżdzaiący u Wóytę gminy umieszczenie i wygodę kosztem całej Gminy mieć winien, gdyby nadprzepis w Artykułach tego dekretu umieszczony czego więcéy wymagał, czas mitręzył, podatku przyiac niechciał, więcéy nad istotną należytość wybrał, przy licytacji rzetelności chybił, i nieprzyłtoynem postępowaniem spokojność domową wzruszył lub przeciwnie przepisy tego dekretu zwolnił, czas na szkodę skarbu przeciagnął, a tym bardziéy iakimkolwiek datkiem lub faworem uiąc się dał, z urzędu oddalony i pod Sąd oddany będzie.

Artykuł 23. Nawzajem gdyby zadłużony kontrybuent Sekwestra-

torowi opór iakowy okazał, lub datkiem iakowym uiać go ważył się, w pierwszym razie pomocą Woyskową do posłuszeństwa przymuszony; a w obydwóch przypadkach, podług praw surowo karaniem zostanie.

Artykuł 24. Sekwestrator wezwany od Podprefekta, iedną tylko chorobą świadectwem lekarza udowodnioną odsekwestracyi wymówić się może, a w tenczas obowiązany będzie postanowić na swoim miejscu subtituta, lecz za wszelkie z iego strony uchybienia odpowiedzialnym zostaje.

Artykuł 25. Ministrowie Nasi Spraw Wewnętrznych i Skarbu szczególne na to mieć będą baczenie, aby uchybiający urzędowi niniejszemu Urzędnicy, donoszeni Nam byli, którzy iako opieszali w tak ważnej rzeczy raz napomnieni, za drugim razem od Urzędu oddalonemi zostaną, tych zaś, którzy w tej posłudze, gorliwości i czynności dadzą dowody, o względach Naszych zapewniamy.

Artykuł 26. Wykonanie niniejszego dekretu Naszego, który w dzienniku praw ma być umieszczony, i wydanie potrzebnych Instrukcyi, Ministrom Naszym Spraw Wewnętrznych, i Skarbu, w czym do którego z nich należy zalecamy.

(podp.) FREDERYK AUGUST.

przez Króla: Minister Sekr. Stanu *Stanisław Breza*.

Zgodność zaświadczam: Min. Sekr. Stanu *Stanisław Breza*.

Niniejszy dekret Królewski w dzienniku departamentowym umieszczony, ażeby każdego przynależnej wiadomości doszedł, Burmistrze i Wóyci nietylko po gminach w zwyczajnym sposobie, lecz i przez ambony wszech wyznań ogłosić, i że się tak stało, przed WW. Podprefektami udowodnić mają. w Łomży, dnia 1. Stycznia 1812.

Lasocki.

Wierzbicki, Sekr. jen.

Pisarz Trybunału Cywilnego Departamentu Łomżyńskiego.

Na skutek Artykułu 866. Kodexu postępowania Sądowego, podaje do publicznej wiadomości, iż Pani Regina z Kirklewskich Sagatowska, w Łomży na ulicy Krzywokoło pod Nr. 241. przybrane zamieszkanie mająca, której obrońcą jest P. Paweł Czaiewski Patron Trybunału Łomżyńskiego w Łomży na ulicy Krzywokoło pod Nr. 241. mieszkający, pod d. 19. Grudnia r. b. zapozwała o oddzielenie majątku męża swego Pana Stanisława Sagatowskiego, przybrane zamieszkanie mającego, w Łomży nad Narwą przy grobli w domu Pana Luty Kapitana Gwardyi Narodowej.

w Łomży, dnia 20. Grudnia 1811.

Mirski.

Dodatek

D O D A T E K do Dziennika Departamentowego Nr. 2

Prefekt Departamentu Łomżyńskiego
do WW. Podprefektów i wszystkich Urzędów administracyjno-policyjnych Departamentu Łomżyńskiego.

W nocy z dnia 26. na 27. p. m. Grudnia 1811. roku na stacyi pocztowej w Kalwaryi w Mieście Powiatowem powiatu Kalwaryjskiego w czasie przeprzegania koni pocztowych, skradziona została iedna baletka pieniędzy sub Signo Nro 1. zawierająca w pięciu oddzielnych workach Summę ogólną Zł. pol. 10,700, to jest:

1den worek dwuzłotówkami	Zł 3000.
2gi ditto	- 2400.
3ci ditto	- 2400.
4ty ditto	- 2000.
5ty worek półzłotówkami	- 900.

w ogóle Złotych 10,700.

Pieniądze te są z rodzaju dochodów Skarbu publicznego; i przesyłane były z kassy powiatowej Maryampolskiej do kassy głównej dochodów stałych w Łomży. Po osadzeniu do aresztu w Kalwaryi postylionów z stacyi pocztowej w temże mieście i konduktora pocztowego Krolikowskiego, w czasie którego dozoru pieniądze wzmiankowane skradziono, przed się wzięte już zostały przez Pocztant Centralny Łomżyński należyte kroki śledztwa i indagacyi; wszelakoż z strony mojej zalecam wszystkim władzom Administracyjnym i Urzędom Administracyjno-Policyjnym po Powiatach w Departamencie mej Administracyi powierzonym, by wszelkie od siebie przedsięwzięli środki, i użyły onych do wynalezienia i ujęcia złoczyńcy, nieumniey wspólników dopuszczonej kradzieży, oraz do wyszukania i uzyskania skradzionej kwoty; wszelkie w tej mierze podobieństwa i pozory służyć mogą i powinny wszystkim władzom rządowym, Urzędom gminnym, Magistratom miast, tudzież Dominiom i prywatnym nawet Obywatelom; do użycia dalszych kroków śledztwa, w porozumieniu będących osób aresztowania, indagowania i o wszystkim cokolwiek wypadnie, Podprefekturze miejscowej donoszenia; której obowiązkiem jest, następnie o tym natychmiast mnie raportować.

w Łomży, dnia 7. Stycznia 1812.

Lasocki,

Wierzbicki, S. jen.